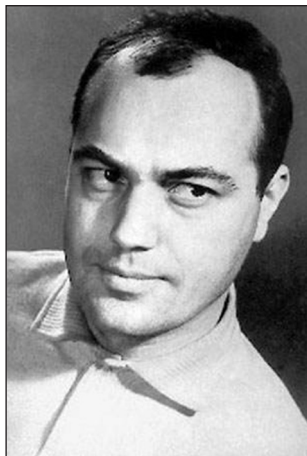

**Натисніть тут, щоб
купити книгу на сайті
або замовляйте за телефоном:
(0352) 51-97-97, (067) 350-18-70,
(066) 727-17-62**

Микола ВІНГРОВСЬКИЙ

ПЕРВІНКА

(повість)

Миколка добігав до райцентру. Околичні вулиці степового райцентру були без хат і дерев — купи цегли, та глини, та уламків.

Миколка біг далі.

На перехресті двох таких мертвих вулиць він зупинився: в який його бік тепер?

Почулася тупотнява, і знизу від ріки висунула голову сіра колона полонених німців.

Вели колону наші хлопці, майже хлопчики, з червоними зірками на сірих шапках, у куфайках, підперезаних брезентовими поясами.

Німецькі руки тягнулися від втоми аж до землі, а замість облич були самі лише очі — від страху.

Але Миколку цікавили не німці. Його цікавили наші. Сухим, нервовим поглядом він придивлявся до кожного бійця в сірій шапці під червоною зіркою, сподіваючись зустріти кого треба.

Миколка забіг колоні у хвіст, обігнув її і знову побіг під гору, але бажаного обличчя не було.

Колона завершила з райцентру в степ, звідки прибіг Миколка, а сам він тим часом, зітерши шапкою піт, побіг на хатки і землянки.

Біля однієї з таких хаток-ліплянок Миколка зупинився. Двоє дітей сиділо під стіною: дівчинка теребила в решеті кукурудзу, а хлопчик, більшенький, дер ту кукурудзу на дертці.

— Здрастуйте! — сказав їм Миколка.

Діти полохливо підняли на Миколку очі, помовчали, а потім дівчинка підхопила решето і щезла в ліплянці. Її братик — млинар, крекчучи, поніс за нею і дертку.

На порозі з'явилася жінка. Руки її по лікті були в глині.

— Тьотю, а де тут у вас базар?

— Хто?

— Базар!

— Я тобі дам базар! Ану, марш звідси! Тільки й дивляться, аби щось украсти! Ото на базар і йдіть, там вас таких тільки й ждуть.

Миколка кинувся тікати.

Перебіг одну вулицю, другу, лапнув себе за груди і став. Став — ні живий ні мертвий. Оглянувся туди-сюди: голо і порожньо навкруги, лише німецький танк обгорілий.

Розділ XXIV

ОБЛАВА

У напівпідвалі, де розташувався новоутворений загін «Котячий хвіст», усі ще спали. Хроня прокинувся першим, обережно поторсав Рекса і подав йому знак мовчати. Тихенько вони піднялися і вибралися надвір.

— Куди ми тепер? — спитав Рекс.

— Додому, — похмуро мовив Хроня. — Там же Хомка залишився, ти що, забув? Він ще про Доллі не знає...

Вони повернулися до свого підвалу. Але Хомки там не було. Зате був Фері. Він сидів біля залишених Ратою кукурудзяних качанів, виколупував з них зерна і клав у невеличку торбинку на мотузку.

— Що це ти робиш? — спитав його Рекс.

— Збир-р-раюся в емігр-р-рацію, — теж похмуро відповів Фері. — В Афр-р-рику полечу. Набр-р-ридли ці ср-р-рані пор-р-рядки. По-вер-р-рнуся, коли тут можна буде жити.

— Значить, і ти нас кидаєш, — сумно сказав Хроня. — А нам що робити?

— Шукайте спонсор-р-ра! — порадив Фері. — А я, якщо доб-р-р-ре влаштуюся, надішлю вам пар-р-ру долар-р-рів.

Він дзьобом спритно повісив торбинку з зерном собі на шию й подався до дверей.

— А ти хоч знаєш, куди летіти? — спитав Хроня.

— Я ж тобі не дур-р-рнувате кур-р-ряче стегно! Усе на південь та на південь! — відповів Фері.

Хроня з Рексом вийшли його провести. Вони обнялися на прощання, і Фері, важко змахуючи крилами, піднявся в повітря.

День видався погідний. Хмари нарешті зникли. Сонце стояло прямо серед неба, хоч уже досить низько над обрієм.

І Хроні здалося, що Фері полетів прямо на розжарену його тарілку. Папуга ставав все меншим і меншим і нарешті зник у променях сонця, наче його й не було.

Хроня зажмурих засліплені очі, а коли відкрив їх, побачив біля старого будинку міліцейську машину. З неї вийшли міліціонери, Аріадна Трохимівна і ще одна повнява розфарбована жінка, яка міцно тримала за руку... Шкірю!

Хроня присів у кущах бузку. Рекс, що був біля нього, припав до землі. Вони спостерігали, як міліціонери обережно оточили старий будинок. Потім двоє зайшли до середини, але швидко повернулися.

Один з них сказав:

— Нема там нікого, тільки дрантя, та ще ось... Він простягнув начальнику вишиваний рушник.

— О! О! — аж підстрибнула Аріадна Трохимівна. — Це мій, мій рушник! Це його тоді вкрали злодії разом з телевизором, фотоапаратом та іншим добром.

— Яким телевизором? — здивовано повернувся до Рекса Хроня. — Ми ж тоді не брали ніякого телевизора!

Рекс теж нічого не розумів.

Але тут почала верещати друга жінка. Вона кричала:

— Цей хлопець з собаками — цей Хроня — небезпечний злочинець! Краде телевізори, викрадає дітей, — вона погладила Шкірю по голові, — а міліція, — вона тиць-

— Твою науку? — спитав здивовано Димко. — А яка була та твоя наука?

— Коли добрий чоловік — то він добрий. І не треба його хвалити...

Димко стояв перед цією і справді непоказною, мокрою та змороною дівчинкою і здивовано кліпав прозорими очима.

— Але коли я не буду когось хвалити, то ким же я буду?

— Димом, — сказала Зеленоочка. — Тим, ким ти і є.

І ще здивованіше закліпав прозорими очима Димко і розтулив рота, бо дуже хотів зрозуміти, що ж хотіла сказати тими словами Зеленоочка, але ніяк не міг розчовпати. Через це стояв і стояв, а може, стоїть він там і досі, бо Зеленоочка більше не розмовляла з ним, а пішла на ту галявину, де й досі звисали з гілки Вунько й Мунько.

— Ти щось бачиш, Муньку? — спитав перший мурах.

— Ні, а ти?

— А я бачу. Здається, та сама дівчинка йде.

— То давай зліземо хутчіше.

І вони почали злазити. І доки злізали, прийшла на галявину Зеленоочка. І зашуміли над її головою сосни і заспівали пташки, а небо між гіллям стало таке синє, що миттю забула дівчинка про все, що тут відбувалося, а зірвала кілька травин і почала латати свою мокру суконьку. Вільну травинку вона затисла в зубах і, смакуючи солодкий сік, задивилася на те, як клопочуться в мурашнику мурашки. В цей час і підійшли до неї Вунько й Мунько.

— То як ти гадаєш, Муньку, — сказав перший мурах, — вона таки фея?

— Думаю, що ні, — сказав другий мурах. — І знаєш, Вуньку, чому?

— Скажеш, — мовив Вунько.

— Тому що надто убога на ній сукенка. Бачиш, травою зашита...

— А коли так, Муньку, — мовив Вунько, — то, може, її і вкусити можна?

— Давай спробуємо, — відповів Мунько. — Сьогодні нам зовсім нічим хвалитися...

Зеленоочка наставила їм пальця, і вони вкусили його, гадаючи, що завдали смертельного болю. Але Зеленоочка тільки розсміялася, бо їй стало лоскітно, і два задоволені мурашині герої полізли в мурашник, щоб знову розказати про свої великі подвиги.

Запитання

1. Чому твір Валерія Шевчука називається «Панна квітів». Що казкового є у ньому?
2. Чим вас вразила Зеленоочка? Якою ви уявляєте цю дівчинку?
3. Назвіть негативних персонажів казки.
4. Поведінку яких людей нагадує вам дід Крінос? Чи справді він допомагав бідним і знедоленим?
5. Хто по-справжньому допоміг нещасним людям, зачарованим злим Кріносом?
6. Який принцип утверджує автор у цій казці?

ЗМІСТ

<i>Микола Вінграновський. Первінка</i>	4
<i>Леся Воронина. Суперагент 000. Таємниця золотого кенгуру</i>	47
<i>Олександр Гаврош. Пригоди тричі славного розбійника Пинті</i>	66
<i>Євген Гуцало. Сім'я дикої качки</i>	105
<i>Сашко Дерманський. Король буків, або Таємниця Смарагдової книги</i>	115
<i>Олесь Ільченко. Загадкові світи старої обсерваторії</i>	136
<i>Василь Королів-Старий. Потерчата</i>	149
<i>Анатолій Костецький. Мінімакс — кишеньковий дракон, або день без батьків</i>	159
<i>Галина Малик. Злочинці з паралельного світу</i>	250
<i>Всеволод Нестайко. Казкові пригоди і таємниці</i>	324
<i>Марина Павленко. Миколчині історії</i>	384
<i>Галина Пагутяк. Лялечка і Мацько</i>	424
<i>Олена Пчілка. Сосонка</i>	506
<i>Оксана Сенатович. Малий віз</i>	516
УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ КАЗКИ	521
Казка про королевича та залізного вовка	521
Шовкова держава	527
Про золоту гору	541
Іван — мужичий син	547
УКРАЇНСЬКІ ЛЕГЕНДИ ТА ПЕРЕКАЗИ	565
Хліб і золото	565
Червона скеля	566
Звідки взялася панщина	568
Життя Олекси Довбуша	569
Як Шевченко царя всієї Росії обвів круг пальця	577
Кукіль і пшениця	578
Село Івана Франка	579
<i>Іван Франко</i>	582
Коли ще звірі говорили	582
Старе добро забувається	587
Заєць і Іжак	592
Ворона і Гадюка	596
Три міхи хитроців	599
<i>Валерій Шевчук. Панна квітів</i>	604